

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Zdrowia Publicznego

Warszawa, 21 lipca 2021 r.

ZPŚ.055.31.2021.MB

Szanowna Pani,

W odpowiedzi na Pani petycję z dnia 18 czerwca 2021 r., w sprawie zakazu stosowania w Polsce przez producentów mikroplastiku oraz importu produktów zawierających mikroplastik, ograniczenia stosowania opakowań plastikowych, ponadto zakazu przechowywania żywności w puszkach zawierających bisfenol, Departament Zdrowia Publicznego uprzejmie prosi o przyjęcie poniższych informacji.

Departament uprzejmie informuję, że aktualnie Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA), który ma za zadanie zapewniać doradztwo naukowe w dziedzinach, które wywierają bezpośredni lub pośredni wpływ na bezpieczeństwo żywności i pasz w swojej publikacji z roku 2016: <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4501> jak i późniejszej publikacji z 2020 r. <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2020.e181102> wskazuje na konieczność prowadzenia dalszych badań naukowych, oceny narażenia, a także wdrożenia metod analitycznych dot. żywności w tym zakresie. Aktualnie oczekiwana jest kontynuacja prac na poziomie EFSA w zakresie oceny naukowej, której efekty mogą być podstawą dla KE i krajów członkowskich do podjęcia dalszych działań w zakresie zarządzania ryzykiem (np. przepisów prawnych lub zaleceń dot. limitów zanieczyszczenia żywności mikroplastikiem, metodyk analitycznych, wymagań szczegółowych etc.). Mając na względzie powyższe informuje, że w związku z tym, iż aktualnie brak jest limitów oraz wymagań szczegółowych w przepisach prawnych UE,

jak również ujednocionej metodyki badań, Laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie badają żywności w zakresie obecności mikroplastiku.

Ponadto uprzejmie informuje, że zanieczyszczenie wody i żywności mikroplastikiem nie jest problemem związanym z bezpieczeństwem materiałów do kontaktu z żywnością. Zgodnie z obowiązującymi przepisami (art. 3 rozporządzenia (WE) nr 1935/2004) materiały i wyroby, w tym również opakowania przeznaczone do kontaktu z wodą, produkowane są zgodnie z dobrą praktyką produkcyjną, tak aby w normalnych lub możliwych do przewidzenia warunkach użytkowania nie dochodziło do migracji ich składników do żywności w ilościach przekraczających limity uregulowane prawnie.

Należy podkreślić, że organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej pobierają i badają w ramach urzędowej kontroli materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością m.in. próbki materiałów do badań w kierunku migracji specyficznej bisfenolu A. Zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS” na bieżący rok przewiduje się do badań w kierunku migracji specyficznej bisfenolu A próbki materiałów i wyrobów z poliwęglanu (pobraných z obrotu i dystrybucji) oraz materiałów i wyrobów lakierowanych (w zakładach produkcyjnych). Podstawą prawną do prowadzenia ww. badań są przepisy Rozporządzenia Komisji (UE) nr 10/2011 z uwzględnieniem późniejszych zmian oraz rozporządzenie Komisji (UE) 2018/213 z dnia 12 lutego 2018 r.

W przypadku wyrobów z poliwęglanu pobierane są do badań - bidony, butelki, wyciskacze cytrusów, karafki, pojemniki gastronomiczne, ze szczególnym uwzględnieniem wyrobów z poliwęglanu do picia przeznaczonych ze względu na swoją konstrukcję uniemożliwiającą rozlanie dla dzieci np. bidony, kubki z przykrywką itp. Migracja bisfenolu A z materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych nie może przekraczać limitu migracji specyficznej określonego w ww. przepisach prawnych, natomiast związek ten nie może być stosowany do produkcji butelek z poliwęglanu do karmienia niemowląt oraz kubków lub butelek z poliwęglanu, które ze względu na ich właściwości zapobiegające rozlewaniu się płynu są przeznaczone dla niemowląt i małych dzieci.

W przypadku próbek wyrobów lakierowanych pobierane są do badań na bisfenol A produkty, takie jak: metalowe puszki lakierowane, które nie weszły jeszcze w kontakt z żywnością, przeznaczone do przechowywania napojów bezalkoholowych, w tym napojów energetyzujących oraz alkoholowych (piwa) lub do przechowywania przetworów warzywnych, mięsnych i ryb. Próbki puszek są pobierane od producentów tego typu opakowań lub w zakładach stosujących takie opakowania np. w browarach,

rozlewniach napojów, u producentów przetworów warzywnych, mięsnych i rybnych. Migracja bisfenolu A z lakierów lub powłok stosowanych na materiałach i wyrobach nie może przekraczać limitu migracji specyficznej określonego w ww. przepisach prawnych. Nie jest dozwolona natomiast żadna migracja bisfenolu A z lakierów lub powłok stosowanych na materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z preparatami do początkowego żywienia niemowląt, preparatami do dalszego żywienia niemowląt, produktami zbożowymi przetworzonymi, żywnością dla dzieci, żywnością specjalnego przeznaczenia medycznego opracowaną w celu zaspokojenia potrzeb żywieniowych niemowląt i małych dzieci lub napojami na bazie mleka i podobnymi produktami przeznaczonymi specjalnie dla małych dzieci, o których mowa w rozporządzeniu (UE) nr 609/2013.

Organy urzędowej kontroli żywności weryfikują spełnienie wymagań prawnych przeprowadzając kontrole oraz pobierając próbki z uwzględnieniem oceny ryzyka. Analizy próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością są wykonywane w akredytowanych laboratoriach. W przypadku stwierdzenia przekroczeń najwyższych dopuszczalnych poziomów określonych w aktach prawnych podejmowane są odpowiednie działania w celu wyeliminowania zagrożenia w ramach urzędowej kontroli oraz Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach. Zgodnie z art. 10 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, w sytuacjach, w których istnieją uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że żywność lub materiały i wyroby przeznaczonych do kontaktu z żywnością mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi, w zależności od charakteru, powagi i rozmiaru ryzyka, Główny Inspektor Sanitarny informuje opinię publiczną za pośrednictwem tzw. ostrzeżeń publicznych publikowanych na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/gis> o charakterze ryzyka dla zdrowia, określając możliwie najdokładniej produkt, ryzyko, jakie mogą one stanowić oraz środki podjęte lub, które są planowane w celu zapobieżenia, zmniejszenia lub likwidacji ryzyka. W kwestii dot. ograniczenia stosowania opakowań plastikowych, w UE wiele pozytywnych rozwiązań odbywa się na zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko, której celem jest zapobieganie wpływowi niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko, w szczególności na środowisko wodne i na zdrowie człowieka oraz zmniejszanie tego wpływu oraz zachęcanie do przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym z innowacyjnymi i zrównoważonymi modelami

biznesowymi, produktami i materiałami co przyczynia się efektywnego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Wydaje się, że właściwy jest tu resort środowiska.

Z poważaniem

Dariusz Poznański

Dyrektor

/dokument podpisany elektronicznie/